

Tricykliska antidepressiva kan lindra vid diabetesneuropati

Domnade fötter, nedsatt känsel för vibration samt nattlig smärta med utstrålning till fötter och tår är symtom på diabetesneuropati – en vanlig diabeteskomplikation (såväl ungdoms- som åldersdiabetes). God sockerkontroll kan förhindra eller försena utvecklingen. Smärtan kan lindras med vissa läkemedel, i första hand tricykliska antidepressiva.

Klinik och vetenskap sidan **1130**

Exempel på hur en enda bit skräp-DNA kan ge flera olika färgnyanser på pälsen hos annars genetiskt identiska möss. Bilden publicerad med tillstånd av Nature.

Kartläggning av musgenomet ett stort steg i medicinsk forskning

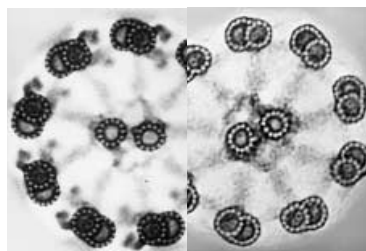
Sevnsen för musens arvs massa är nu kartlagd. Att många fysiologiska och metaboliska processer fungerar likadant hos mus och människa gör musen till ett oundgängligt hjälpmedel för framtida forskning, t ex inom regenerativ medicin. Förhoppningen är att kunskapen om hur tillväxtregleringen sker i möss skall kunna appliceras på människor och utnyttjas i behandlingen av svårt skadade människor.

Klinik och vetenskap sidan **1140**

Medfödd cilieorörlighet förklarar varför hjärtat hamnar till vänster

Studier kring det sällsynta syndromet med född cilieorörlighet kan ge insyn i ciliernas biologiska betydelse för människan. Helt oväntat finns här svaret på en gammal fråga: Varför anläggs hjärtat på embryots vänstra sida? Frågan om hjärnans asymmetri är dock ännu obesvarad.

Medicin och samhälle sidan **1148**

Tvårsnittad cilie från en man med normalt rörliga cilier och spermier (t v) och från en man med orörliga cilier och spermiesvansar (t h). Med tillstånd från Elsevier.

Debatt

Prevention av självmord har räddat 2 500 liv på tio år

Nya bättre antidepressiva läkemedel, folkupplysning och fortbildning av främst allmänläkare i depressionsbehandling har minskat antalet självmord med omkring 2 500 under de senaste tio åren. Det skriver psykiatern Göran Isacson i en debattartikel i veckans nummer av Läkartidningen.

Debatt sidan **1157**

Doktorer och administratörer

Att friktioner mellan läkare och sjukvårdsadministratörer inte är någon specifik svensk företeelse belyses ingående i ett aktuellt temanummer av BMJ (22 mars 2003). Bland de många välskrivna analyserna, som tar upp både kända och mindre välbekanta fakta, finns en enkätstudie av Davies och medarbetare. I en grupp på 1 092 personer har man undersökt hur administratörer på sjukhusdirektörsnivå ser på samarbetet med klinikchefer och chefläkare och vice versa.

Det råder stor enighet om läkarkårens höga kompetens och bristen på kliniska resurser på det egna sjukhuset, men därefter går meningarna i de två grupperna isär. Direktörerna anser att deras beslut väger in medicinska faktorer och att man är lyhörd för läkarnas önskemål om resurser, under det att klinikcheferna inte oväntat är av motsatt uppfattning. Närmare 90 procent av administratörerna anser sig ha läkarkårens förtroende, men i verkligheten delas denna uppfattning bara av 40 procent av de tillfrågade klinikcheferna.

Flertalet frågor rörande samarbete, kommunikation och gemensamma mål ger ett likartat utfall men med ett undantag: det finns en ömsidig skepsis i synen på läkarnas insikter i ledarskap och förmåga att kommunicera.

Synen på framtiden är också delad. Administratörerna anser att samarbetet på det hela taget går mycket bra och dessutom utvecklas till det bättre, men 26 procent av klinikcheferna anser att utvecklingen går åt motsatt håll. I en något uppgiven ledarkommentar lyfter författaren – läkare och administratör – fram kulturskillnaderna. Läkare med sin starka käranda och vana vid akademisk frihet och naturvetenskaplig granskning har kanske en alltför negativ syn på professioner som har en annan teoretisk bas och värderingar.

Vad kan man göra åt det? Det finns en del tankvärda förslag på <http://bmj.com/currents.html>

Josef Milerad

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se